

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 8/ 25. marec 2021

LETO NA PREIZKUŠNJI

Pred enim letom se nam je vsakdan povsem spremenil, saj je epidemija koronavirusa naše življenje povsem spremenila; ne samo, da nas je omejila in izolirala, spremenili so se običajni vsakodnevni rituali, začeli smo iskati tudi druge vrednote v našem življenju. Ti spremenjeni rituali so naša stalnica tudi leto dni pozneje. Sprejeli smo nov način življenja, ki v središče bolj kot kadarkoli doslej postavlja digitalno tehnologijo in socialna omrežja, ki omogočajo, da smo povezani na daljavo.

A koledarski dnevi ostajajo enaki. Mesec marec, znanilec pomladi, je s seboj prinesel pomembne praznike. Poleg dneva žena in materinskega dneva je v mesecu marcu tudi svetovni dan varčevanja z energijo (5. marec), mednarodni dan gozdov (21. marec) in svetovni dan voda (22. marec). Vsekakor pa je to pomemben mesec tudi za zdravje in gibanje. Dnevi so že daljši in temperature se že višajo. Naj prinesejo kopico dobre energije v pomladnih dneh.

Izkoristite jih za raziskovanje narave!

KOLENDAR DOGODKOV:

26. marec	Rok za oddajo del za Likovni natečaj za kreativne izdelke Več	
29. marec	Regijsko srečanje koordinatorev OŠ Prijava	
30. marec	Zaključek nagradnega natečaja Misija: Zeleni koraki Več	
31. marec	Rok za oddajo receptov v natečaja Reciklirana kuharija Več	
31. marec	Rok za oddajo izdelkov v natečaju projekta »Ekošola meri odtis CO ₂ « Več	
31. marec	Regijsko srečanje koordinatorev OŠ Prijava	
1. april	Regijsko srečanje koordinatorev OŠ Prijava	
22. april	Rok za oddajo prvega oblikovalskega izziva »NAREDIMO BOLJE – OBLIKUJMO TRAJNOSTNO, OBLIKUJMO KROŽNO)	
23. april	Zaključek nagradnega natečaja MVSE - Mladi v svetu energije Več	
23. april	Obeležitev SLOVENSKEGA DNEVA BREZ ZAVRŽENE HRANE - dan proti zavrženi hrani Več	
24. april	Rok za oddajo receptov v natečaja Reciklirana kuharija Več	
30. april	Zaključek natečaja »Odpadkom dajemo novo življenje« Več	
30. april	EKO-PAKET: Zaključek nagradnega natečaja »Ustvarjajte iz odpadne embalaže za mleko in sokove« Več	
11. maj	Zaključek nagradnega natečaja »Ne zavrzi oblek, ohrani projekt« Več	
11. maj	Zaključek projekta Hrana ni za tjavendan: rok za oddajo dnevnika zavržene hrane in video prispevkov Več	

Vsebina:

Delavnica o energiji in »Ekošola meri odtis CO₂«
Strokovni seminar
Lokalno pridelana hrana

2

EKOKVIZ OŠ

3

Ekošola meri odtis CO₂

4

Oblikovalski izziv
Regijsko srečanje
koordinatorev OŠ
3. tabor koordinatorev
Mednarodni program
GLOBE

5

ORGANIZIRALI SMO

Ob svetovnem dnevu energije: spletna delavnica »Poraba in varčevanje z energijo v sodobni družbi«

4. marca 2021 je v okviru projekta Mladi v svetu energije potekala spletna izobraževalna delavnica za vzgojitelje, učitelje in profesorje. O izzivih, s katerimi se dnevno soočamo pri varčevanju z energijo, je spregovoril Garsia Kosinac, strokovni sodelavec v Svetu energije, ki deluje pod okriljem Skupine GEN.

Posnetek delavnice si lahko ogledate na povezavi <https://video.arnes.si/watch/1xyf5p0t02t0>

2. srečanje koordinatorjev SŠ in delavnica »Ekošola meri odtis CO₂«

17. marca smo organizirali srečanje koordinatorjev srednjih šol, na katerem smo gostili strokovnjakinjo za kras in kraške pojave, prof. dr. Nadjo Zupan Hajna z Inštituta za raziskovanje Krasa.

V nadaljevanju je bil v okviru projekta **Ekošola meri odtis CO₂** predstavljen **Kalkulator CO₂**, ki je namenjen mladim kot pomoč pri učenju o podnebni spremembi in ogljikem odtisu za področja: ogrevanje, svetila, električne naprave, promet, odpadki in zavržena hrana. Za vsako od naštetih področij so na voljo delovni in učni listi ter nasveti za zmanjšanje ogljikovega odtisa. [Več](#)

Ekokordinatorjem srednjih šol smo predstavili tudi prvi **OBLIKOVALSKI IZZIV** programa Ekošola - namenjen snovanju in načrtovanju izdelkov po krožnih načelih. Taki izdelki omogočajo obnavljanje, souporabo, ponovno uporabo, popravilo, obnovo, ponovno izdelavo, spremembo namena uporabe, recikliranje in pridobivanje energije. Prav tako pa smo mentorje povabili, da mlade povabijo k sodelovanju v programu Mladi poročevalci za okolje. [Več](#)

Posnetek delavnice si lahko ogledate na povezavi <https://video.arnes.si/watch/t8n6d8323gm0>

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

*Projekt Ekošola meri odtis CO₂
je financiran s sredstvi
Sklada za podnebne spremembe*

»Za mnenja, predstavljena v tem dokumentu, so izključno odgovorni avtorji dokumenta in ne odražajo nujno stališč Ministrstva za okolje in prostor ali Eko sklada j. s.«

Strokovni seminar »Lokalno pridelana hrana, gibanje in zdravje: 42 dobrih praks

18. in 19. marca 2021 smo organizirali strokovni seminar zaposlenih v vzgoji in izobraževanju s temami prehrana, gibanje in zdravje. Vzgojitelji in učitelji iz cele Slovenije so v dveh dneh predstavili 42 dobrih praks o hrani, gibanju, zdravju, privzganju navad za zdrav življenjski slog in povezanih temah...

Posnetka strokovnega seminarja sta na voljo na povezavi:

18. marec 2021 <https://video.arnes.si/watch/6lmpdv66r9b4>

19. marec 2021 <https://video.arnes.si/watch/7n1tvztcsmg>

Posamezne Power Point predstavitve so objavljene na spletni strani, na povezavi <https://ekosola.si/strokovni-seminar-zaposlenih-v-vzgoji-in-izobrazevanju/>

Vabimo, da si zbrane strokovne prispevke preberete v zborniku <https://ekosola.si/strokovni-seminar-zaposlenih-v-vzgoji-in-izobrazevanju/>

EKOKVIZ OŠ: Kdo so zmagovalci?

Četrtega marca se je z državnim tekmovanjem v poznavanju okoljskih tem zaključilo tekmovanje v Ekokvizu za osnovne šole. Zaradi epidemije in šolanja od doma ni bilo mogoče izvesti ekipnega tekmovanja. Učenci so svoje znanje preverjali posamično, vsak v svoji starostni skupini.

Učenci šestih razredov so tekmovali v poznavanju hrane, sedmošolci v poznavanju ogljičnega odtisa/krožnega gospodarstva ter osmošolci v poznavanju energije. Odgovarjali so na 40 vprašanj, vsak pravičen odgovor je bil vreden eno točko.

Državno tekmovanje je potekalo preko spleta pod nadzorom mentorjev na šolah. Na tekmovanju je sodelovalo 673 učencev iz 116 osnovnih šol. Učencem smo za dosežene rezultate podelili 26 zlatih priznanj, 106 srebrnih priznanj in 217 bronastih priznanj. Rezultati državnega tekmovanja so objavljeni na [tej povezavi](#).

Zmagovalci v posamezni kategoriji:

6. razred

1. mesto	Staš Grčar Vidmar	OŠ Mengeš	36 točk
2. mesto	Eva Podkrižnik	OŠ Grm	35 točk
3. mesto	Lana Strmec	OŠ Brinje Grosuplje	35 točk

7. razred

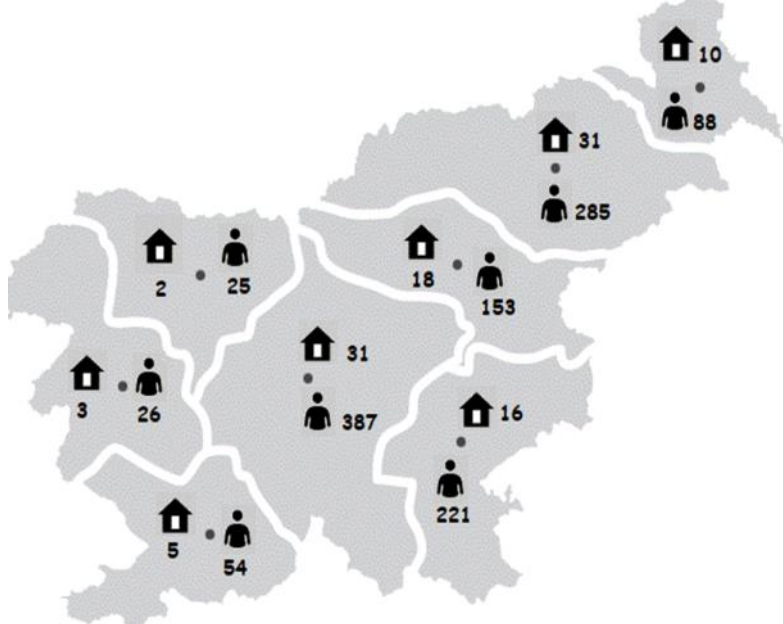
1. mesto	Julija Plut	OŠ Naklo	38 točk
2. mesto	Neža Gračner	OŠ Miklavž na Dravskem polju	37 točk
3. mesto	Rok Lavrič	OŠ Toneta Pavčka	36 točk

8. razred

1. mesto	Nejc Zavasnik	OŠ Petrovče	35 točk
2. mesto	Maša Tušar	OŠ Tabor Logatec	34 točk
3. mesto	Tija Levstek	OŠ Preserje pri Radomljah	34 točk

Čestitamo vsem udeležencem, posebej pa zmagovalcem, ki iz leta v leto višajo raven znanja.

Zemljevid sodelujočih šol in učencev na Ekokvizu

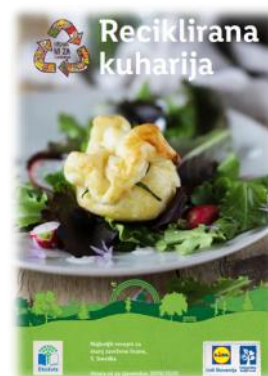
RAZPISI IN PROJEKTI

Natečaj Reciklirana kuharija: predstavite inovativne recepte iz ostankov živil

V projektu Hrana ni za tjavendan razpisujemo nagradni natečaj Reciklirana kuharija, kjer vas vabimo k oddaji inovativnih receptov, kaj narediti iz živil, ki jih ne porabimo v celoti ali pa nam ostanejo in jim bo potekel rok. Do 24. aprila zbiramo originalne kuharske recepte, ki jih predstavite na čim bolj izviren način.

Raziščite svet kulinarike in zapišite inovativen kuharski recept z lokalnim pridihom in/ali avtohtonimi posebnostmi. V receptu morajo biti uporabljeni ostanki živil (npr. star kruh) ali ostanki jedi (npr. pire krompir). Rok za oddajo receptov za natečaj Reciklirana kuharija je 24. april 2021, oddajte jih na e-naslov: hrananizatjavendan@gmail.com.

Več <https://ekosola.si/razpis-nagradni-natecaj-reciklirana-kuharija-20202021/>

EKOŠOLA MERI ODTIS CO₂ - Ogljični odtis zavržene hrane

V enem letu Zemljani zavržemo več kot 1,3 milijarde ton živil, kar je tretjina vse pridelane hrane. V letu 2018 je vsak prebivalec Slovenije zavržgel povprečno 68 kilogramov hrane. Od približno 139 tisoč ton zavržene hrane je bilo skoraj 40 odstotkov užitnega dela, ki bi ga lahko s pravilnim odnosom do hrane zmanjšali. Med odpadki tako končna velika količina hrane, ki je nedotaknjena ali s še veljavnim rokom uporabe.

S pomočjo kalkulatorja CO₂ se lotite tudi izračuna, koliko hrane zavržete mesečno in kolikšen je njen ogljični odtis. Zavrženo hrano na šoli zbirate v sodčke, ki jih

tedensko odpeljejo. Podatek o tem, kako velike sodčke za zbiranje organskih odpadkov imate ter koliko sodčkov mesečno odpeljejo in koliko kilogramov kuhinjskih odpadkov mesečno zavržete, imajo v šolski kuhinji.

Za pomoč pri izpolnjevanju smo pripravili [Navodila za uporabo Kalkulatorja CO₂](#).

Iščemo podnebno maskoto

Vabimo vas, da pri raziskovanju, spoznavanju in merjenju ogljičnega odtisa učenci in dijaki narišejo maskoto ali znak, ki jo lahko dopolnijo s sloganom ali pozivom za blaženje in prilagajanje podnebnim spremembam v razredu, šoli, doma ali v lokalni skupnosti.

Več na povezavi [Iščemo podnebno maskoto za projekt »EKOŠOLA MERI ODTIS CO₂«](#)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

*Projekt Ekošola meri odtis CO₂
je financiran s sredstvi
Sklada za podnebne spremembe*

»Za mnenja, predstavljena v tem dokumentu, so izključno odgovorni avtorji dokumenta in ne odražajo nujno stališč Ministrstva za okolje in prostor ali Eko sklada j. s.«

Sodelujte v PRVEM OBLIKOVALSKEM IZZIVU PROGRAMA EKOŠOLA

»Naredimo bolje - oblikujmo trajnostno, oblikujmo krožno!«

Vabimo vas k sodelovanju v oblikovalskem izzivu, v katerem iščemo trajno(stno) in krožno zasnovane in oblikovane izdelke in storitve - ki upoštevajo trajnostne vidike v čim več fazah življenjskega cikla. Sodeluje lahko katerakoli šola, skupina ali posamezni učenec, dijak ali študent.

Kako izdelke v našem življenju izboljšati, da bodo imeli čim manjši vpliv na okolje? Kako jih zasnovati in oblikovati, da po uporabi ne bodo končali kot odpadki ampak kot vir za nov podoben izdelek ali izdelek za drugačno uporabo? Načrtujte in oblikujte izdelke po načelu RESOLVE: obnavljaj, deli, optimiziraj, skleni krog, virtualiziraj, zamenjaj (angl: regenerate, share, optimize, loop, virtualize, exchange).

Več o oblikovalskem izzivu <https://ekosola.si/krožno-gospodarstvo-e-space-20-21/>

Izdelke oziroma rešitve oddajte do 22. aprila 2021, na info@ekosola.si

Pomagajte si s številnimi viri in povezavami:

- Projekt E-SPACE: [KROŽNO GOSPODARSTVO E-SPACE – Ekošola](#)

- Koristne povezave in webinarji trajnostih in krožnih vsebin: <https://ekosola.si/koristne-povezave-in-webinarji-trajnostnih-in-kroznih-vsebin/>

Regijsko srečanje koordinatorjev OŠ

Vabimo vas na regijsko srečanje koordinatorjev osnovnih šol, ki ga organiziramo v treh različnih terminih: ponedeljek, 29. marca 2021, od 15.00 do 17.00; sreda, 31. marca 2021 od 15.00 do 17.00; četrtek, 1. aprila 2021, od 16.00 do 18.00.

Prijavo na izbrani termin srečanja oddajte prek skupnosti SIO. Kliknite na povezavo [prijava na regijsko srečanje koordinatorjev osnovnih šol](#) in sledite navodilom: 1) Prijava prek SIO računa, 2) Prijava na izobraževanja (webinarji, delavnice, seminarji ...) itd. Število prisotnih na posamezno regijsko srečanje je omejeno na 30 udeležencev.

Teme srečanja:

- ⇒ Primer dobre prakse: nam je v pomoč ali v breme?
- ⇒ Oblikovalski izziv programa Ekošola
- ⇒ Kalkulator CO₂ : kako ga vključiti v učni proces?
- ⇒ Program Ekošola na daljavo - izziv ali utopija?

3. strokovno srečanje koordinatorjev programa Ekošola

Vabimo vas na 3. strokovno srečanje (tabor) koordinatorjev programa Ekošola, ki bo, v kolikor bodo razmere to dovoljevale, potekalo od 1. do 3. julija 2021, v Portorožu in okolici.

Na srečanju želimo skupaj z vami zaključiti šolsko leto 2020/2021, narediti pregled izvedenih projektov in načrtovati aktivnosti za prihodnje šolsko leto. Ponudili vam bomo tudi priložnost, da na srečanju predstavite svoje primere najboljših praks iz različnih področij in delite svoje ideje z ostalimi udeleženci. Okviren programa srečanje je objavljen na povezavi <https://ekosola.si/vabilo-na-3-strokovno-srecanje-koordinatorjev-programa-ekosola/>

Prijave sprejemamo na [tej povezavi](#) do 31. marca 2021.

Mednarodni program GLOBE tudi v Sloveniji

Program Globalno učenje in opazovanje za dobrobit okolja (GLOBE) je dinamičen znanstveno-izobraževalni program za boljše razumevanja okolja. Slovenija se je tako pridružila k 120 državam sveta, ki bodo zbirale podatke in pomagale reševati pereče okoljske teme. GLOBE že 25 let spodbuja poučevanje in učenje o znanosti, v kateri sodeluje več kot petdeset tisoč učiteljev po vsem svetu, ki krepijo večšine učencev na področju znanosti, tehnologije, inženirstva in matematike ter povečujejo okoljsko ozaveščenost.

